

Kaderarts Bernarda Heslinga over het succes van de PaTz-werkgroepen:

“Doordat iedereen kennis inbrengt is het leereffect enorm.”

“De hele mens behandelen. Niet alleen de ziekte. Dat is voor mij de essentie van palliatieve zorg.” Dat zegt Bernarda Heslinga, één van de drie kaderhuisartsen palliatieve zorg in Twente en sinds september 2019 nauw betrokken bij PaTz-werkgroepen in Nijverdal en Vriezenveen. In die werkgroepen bespreekt zij samen met huisartsen en wijkverpleegkundigen mensen die een ongeneeslijke ziekte hebben en in de laatste fase van hun leven zitten. “Ik zeg wel eens schertsend dat we allemaal dood gaan en palliatieve zorg dus eigenlijk al begint bij de geboorte, maar dat is misschien wat overdreven. Toch is palliatieve zorg meer dan aandacht alleen voor mensen in de laatste weken van hun leven. Iemand met uitgezaaide borstkanker kan namelijk met een goede behandeling vaak nog jaren leven. Dat valt allemaal onder palliatieve behandeling. Niet specifiek gericht om iemand langer te laten leven, maar wel om dat wat rest zo comfortabel mogelijk te laten zijn.”

Palliatief zorgregister

Heslinga zit als consulent en inhoudelijk deskundige in de nieuw gevormde PaTz-werkgroepen. Naast haar nemen per bijeenkomst ook zo’n 6 tot 8 huisartsen, 3 tot 4 wijkverpleegkundigen en een geestelijk verzorger deel aan de overlegondes. “In zo’n bijeenkomst worden patiënten besproken die zijn ondergebracht in een palliatief zorgregister. Daarin is aangegeven of ze nog een jaar te leven hebben, weken, of echt met de laatste dagen bezig zijn. Mensen bij wie de situatie is veranderd, komen voorbij. Dat kan zowel positief als negatief zijn. Ook komen situaties op tafel waarbij iemand op een vervelende manier is overleden en iemand dat graag anders had gezien. Of bepaalde ziektebeelden komen aan de orde, omdat er vaak meerdere klachten tegelijk zijn en er meer is dan alleen die ene ziekte.”

Enorm leereffect

Dat er naast huisartsen ook (wijk-)verpleegkundigen aanwezig zijn, is volgens Heslinga logisch, omdat zij patiënten meestal vaker zien dan een huisarts en daardoor veel beter kunnen inschatten of iemand verslechterd en bovendien veel praktische informatie inbrengen. “In een groep wordt gepraat vanuit ieders eigen ervaring. Daarna wordt door iedereen heel erg doorgevraagd. Over existentiële vragen bijvoorbeeld. De groep ondervraagd breed en iedereen brengt kennis in, waardoor we met ons allen een enorm leereffect hebben. Dat nemen we mee naar een volgende patiënt, waardoor patronen leert herkennen. Daarnaast proberen we een zorgplan te maken waarin de visie wordt vastgelegd over wat we gaan doen.”

‘Je komt heel dichtbij’

De PaTz-werkgroepen waarin Heslinga zit, komen jaarlijks zes keer bij elkaar. De reacties zijn positief: “Ik denk dat het maximale effect nog lang niet bereikt is, maar weet wel dat alle mensen aan tafel nu al zeggen dat ze het heerlijk vinden. Niet alleen om het leereffect, maar ook omdat ze emotionele ondersteuning krijgen. Het laatste stuk van iemands leven is best intiem. Je komt heel dichtbij. Dan kun je soms zo geraakt worden, dat je ergens met je emoties heen moet. Ook daarvoor is zo’n werkgroep.”

Niet meer weg te denken

Hoewel de PaTz-werkgroepen nog niet zo lang bestaan, lijken ze nu al haast niet meer weg te denken. Volgens de betrokkenen zorgt het overleg niet alleen voor betere palliatieve zorg, maar ook

voor betere onderlinge samenwerking. En hoewel volgens Heslinga iedereen na een bijeenkomst met extra energie naar huis gaat, kost het de huisartsen wel weer extra tijd zonder dat er iets tegenover staat. Dat vindt ze jammer: "Ik word vergoed vanuit IKNL, maar voor de anderen komt het weer boven op het werk. En er ligt al zoveel op hun bordje. Ik zou dan ook willen dat Menzis ook deze kosten gaat vergoeden, want goede palliatieve zorg leidt tot minder chemobehandelingen en ziekenhuisopnames. Bovendien voelen patiënten zich over het algemeen veel prettiger, waardoor ze vaker overlijden op de plek waar ze willen en ze bovendien veel langer leven."